

SZARVASI ÚJSÁG

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalmi körből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	6	frt. —	kr.
Félévre	3	frt. —	kr.
Negyedévre	1	frt. 50	kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét, illetve közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czímezendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-tere 3. sz. Athenaeum I emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

Egy fontos közügy.

Bizonyára senki sincs, a ki kétségbe vonná már a kisedővő intézetek fontosságát a gyermeknevelés terén.

Ez intézmény világszerte csakhamar érvényre emelkedett, s az elemi képzés terén ép oly fontossággal bír, mint akár a népiskola.

Elismerik ez intézmény életrevalóságát a mi városunkban is; szeretnek róla beszélni és pedig sokat beszélni; elvben tömérdek pártolója van; s ha szemben e nagy érdeklődéssel egy mélyebb pillantást vetünk ez intézet beléletébe, mit látunk? Szakadatlan küzdelmet a létért; ama létért, melynek fentartását oly igen sokan szívükön hordozzák.

Szóval a nagy érdeklődés nem áll arányban az anyagi támogatással.

Nagy dolog az, ha az intézetnek, mint ez idén is, 50 tanonca van, igen 50 tanonca egy 22,000 lakossággal bíró városban! Nemde furcsán hangzik ez?

S ez az intézet még is áll; évről-évre tartja magát abból a kevésből, mit érdeklődő szülők ovási-díjkép s eddig fájdalom igen csekély számú pártolók pártolódíjkép áldoznak céljaira. Hozzájárul ehez a magas kormány is segélydíjaival, mely segélyzés ujabban már rendszeressé kezd válni.

Városi nagyobb segélyezést eddigelé nem nyert az intézet, a város azonban, mint alapító tag, kezdetől fogva nemes érdeklődéssel volt a kisedővő ügye iránt.

Szóval egyáltalában nincs elhagyatva az intézet; de az anyagi segélyezés mai foka korántsem áll arányban az intézet humánus hivatásával. Számos discussió tárgyát képezte e körülmény már a múltban is; annál inkább a jelenben, midőn városunk emelkedésével minden életrevaló intézményünk emelkedését.

reméltük; de a dolog bibéje eddigelé nem lett megfejlve, s e részben semminemű a régiektől eltérő intézkedés nem tétetett a kisedővő egyesület keblében. A dolgok illetén állása az ovodaegyesület legközelebbi közgyűlésén is szóba hozatván, többen az ovási díjak magasságában vélték föllelni az ovási ügy iránti csekély anyagi érdeklődés rég kutatott okát; s hogy a dologban valóban kell valaminek lennie, tanúsítja azon körülmény is, melyszerint az ovási díj majdnem egyhangulag havi 1 ftról 50 krra szállított le egy próba évre.

Mondanunk sem kell, hogy az egyesült e ténnyel a kockázat terére lépett; de oly nemes indokokból, melyek valószínűvé teszik a nyereséget.

Midőn az egyesült elhatározá, hogy különben is szük jövedelmi forrással az ovási díjat felére szállítja le: a méltányosságnak vélt szolgálatot tenni, az intézetet valódi céljához emelni remélte, az által, hogy módot nyújt szegényebb szülőknek is gyermekeik okoszerü alapnevelésére.

S ez az indok az, mely igen figyelemre méltóvá teszi a kisedővő egyület elhatározását.

Nagyon csalódnak azok, a kik azt hiszik, — s e nézet városunkban is igen lábra kapott, hogy a kisedővő intézetek főleg uri szülők gyermekei részére állítvák; a meenyiben nincs, hogy úgy mondjuk demokratikusabb intézmény, mint épen a kisedővői, mely az általános emberi alapvonásokat kívánja fejleszteni a gyermeknél, azokat, melyek az embert igen is az intelligentia foka felé emelik, de korántsem valamely oly félszeg eszközökkel, mik urhatnámságot, neveléses uri mázt oltatának a gyermekbe. Épen a nép gyermekeinek szánt hely ez első sorban, kik elvegyülve az urak gyermekeivel, már zsenge körökben hozzá szoknak az

egyenlőséghez mindenben, mi általános emberi jog. Épen az ovoda az, melyben maradandóan vésődik a gyermek emlékezetébe az, hogy az embert nem a vallási külömbőség, nem a rang, hanem a jóra való foka minősíti; nem tudnák ők ezt kifejezni szóval, de érzik, tudják, s ez a tudat egy hosszú életen át sem fog elhomályosodni náluk.

A jól felfogott missió tudata, megnyitni az ovodát a kevésbé vagyonos néposztály számára, azt valódi népnevelő intézetté tenni, ez volt az, mi az ovoda egyesületet az óvási díj leszállítására bírta.

A dolog anyagi kockázat színével bir; de mi reméljük, hogy eredményében nyereséges lesz.

E ténnyel oda lett kínálva a kisdedovoda azoknak is, kik eddigi visszahuzódásuknak okát, az óvási díj magasságára vezették vissza.

E tény bizonyítéka akar lenni annak, hogy az egyesület meghajlik a közönség óhaja előtt.

Mi reméljük, hogy szemben ennyi méltányossággal a közönség anyagi pártolása nem marad el, s a szarvasi kisdedovoda mint olyan intézmény, mely alkalmazkodik a viszonyokhoz, a jövőben a virágzás magasabb fokára fog emelkedni.

Sipos Soma.

A családnevek magyarosítása.

A központi névmagyarosító társaság Arany Sándornak „Szabályok a családnevek magyarosításához” című munkájából kivonatot adott ki, s azt a szabályokról tudakozóknak ingyen megküldte, az illetőknek csak a posta költséget kell megküldeni. A névmagyarosítási kérvények ma már 50 krajczáros bélyeggel adhatók be, s így jóformán nem is jár anyagi

áldozattal mint eddig, míg 5 frtos bélyeggel kellett ellátni a kérvényeket. Az említett szabályok kivonata a következő:

1. Nevét csak az magyarosíthatja, ki az országban honossággal bir. Azon külföldi, ki 1880. január 8-ig az országban 5 évig bárhol adófizető volt, a honosságot megszerezte; a kiskorúak szüloik, (első sorban atyjok) honosságát követik. Mások a honosságot rendszerint kérni tartoznak. A honosság egyéb kérdéseit az 1879-ik évi honossági törvény tárgyalja.

2. Névmagyarosítás iránt megyékben a szolgabíróhoz, rendezett tanácsal vagy törvényhatósággal bíró városban a tanácshoz kell folyamodni, még pedig ahoz, melynek területén a nevet magyarosító községi illetőséggel bir.

3. Mindenki rendszerint ott bir községi illetőséggel, a hol — ha még fel nem vétetett — 2 év óta lakik és községi adót fizet, kivéve ha az előbbi községben folyton viseli a községi terheket. A kiskorúak atyjuk községi illetőségét követik. Kétség esetében azon hely határoz, hol az illető az utolsó öt év óta leghosszabb ideig tartozkodott, a hol született, adót fizetett stb. mint ezt az 1876. évi községi törvény meghatározza.

4. Ahoz, hogy a kiskorú nevet magyarra változtassa, szükséges, hogy annak nevében atyja adja be a folyamodványt, ha atyja (törvényes vagy törvénytelen) nincs, akkor a gyámnak (bizonyos esetekben a gondnoknak) kell, a bélyegtörvény 14. §-nak X. pontja szerint, bélyegmentes kérvénnyel az árvaszéktől előleges engedélyt kérni, azon árvaszéktől t. i. melynek területén az érdekelt kiskorú illetőséggel bir (l. a 3. pontot.) Ezen kérvényhez a keresztlevél is csatolandó, de visszakérendő.

5. A névmagyarosítás iránt a szolgabíróhoz vagy tanácshoz intézendő kérvényhez rendszerint azoknak keresztlevele (születési bizonyítványa) csatolandó, a kiknek neve magyarosíttatik. Egy folyamodványban csak egy családra vonatkozó névmagyarosítás kérhető, s ha köztük oly kiskorú is van, kinek atyja nincs, oda csatolandó még az árvaszék előleges engedélye is (l. a 4. pontot) vagy a mennyiben a gyermek törvényesített, a vonatkozó okmányok a nagykorú folyamodók s a kiskorúak helyett az atyja, vagy gyám írja alá.

6. A kérvényt igen rövidre kell fogni, csak azt kell benne

T Á R S A G

Egy levél a viharban.

— Novella. CUIDÁ-tól. —

Francziából fordítá: WOLF VILMOS.

(Folytatás.)

A pap áldása s a házban tartott ünnepély után, miután a dal és zene elhangzott s az ifju pár az utolsó üdvözlőket fogadta, az éj beállván, Reine-Alix egyedül ült ablakánál, gondolatokba mélyedve. Tekintete a hosszú utca homályában révedezett; a hold fénye mellett tisztán kivehette minden szomszédja házat, a gazdag szántóföldeket, hol a gabona zöldelt, a víz tündöklő felszínét, a nagy feszületet, mely mint egy kiemelkedett az éj homályából.

Mindezek neki ösmerősök voltak, benső emlékek folytán szívéhez csatolva, mit csak egy paraszt érezhet tökéletesen, kinek sirja ott zárul be, a hol bölcsője ringott. Ezen félhomályban a legkisebb tárgyat úgy látta, mintha az teljes fényében ragyogna. Gyermekkori játékaik közt, anyai megpróbáltatások és örömeik közt, az özvegység szomorúságában a nélkülözés, küzdelem, betegség éve ben, az aggkor derültségében mindig szeme előtt volt, alacsony kunyhóival hason-

litván egy kert méhkasaihoz, ezen mezőség, az erdőség által övezve, öntözve a csermely vizétől, elterülve a messzeségben. Az utcának minden zuga szent volt előtte számtalan emlékek által, szeretett halottai mind ama kereszt tövében feküdtek, hova ő is nemsokára pihenni megy. Hála könnyek pergették végig Reine-Alix redős arcán, reszkető térdeire bocsátkozott és könyörgött, hogy gyermekei, mint ő, ezen drága hajlékban élhessenek és halhassanak meg.

Az év lefolyt és a kunyhó nem vesztett kedvességéből az által, hogy új vendége volt. — Bernadou komoly jellemű maradt és Margit élénksége, vidámsága a nap örökös ragyogását hozták a házba. Reine-Alix folyton magasztalta magát, hogy leányának fogadta, habár szegény is volt. A mi Bernadout illeti, keveset beszélt, sokat beszélni nem volt szokása, de tekintete kifejezé a boldogság csendes örömét és a hizelgés gyöngéd hangjával fordult az egyik vagy másik nőhöz. A kis gyermek, ki a tavasz első virágaival világra jött, csakhamar megtanulta ismerni a nagymama hangját, elfordult szoptató-anyjától, hogy karjait a jó öregnek nyujtsa.

Az aratas ideje közeledett; már régen nem volt ilyen bő termés, az aratas mindenütt jól ütött ki és a parasztok, kik rendszeren panaszkodni szoktak, nem tagadhatták ez év-

kiemelni, hogy az illetők eddigi nevöket magyarosítani elhatározták. s mily magyar nevét választottak. Megemlítik valamennyi illetőségi községét s kéri az ügyet pártolólág felterjeszteni. Ha a folyamodók nem ugyanazon községben laknak, az első izben megkeresendő a szolgabíró (illetve megye) ki felterjesztés utján hivatalból teszi át a folyamodványt oda, a hová szükséges. Katonák, hivatalnokok, papok, tanítók stb. kérhetik azt is, hogy felettes hatóságaik, s általában azon politikai hatóságok, melyeknek a változról tudniok kell, a névváltozról a megye által értesítsenek, telekkönyvbe, vagy a kereskedelmi czégekbe azonban az érdekelteknek magoknak kell folyamodni a változás bejegyzéseért. A régi czéget a kereskedelmi törvény szerint a névváltoztatás után is meg lehet tartani.

7. Nem ajánlható eléggé az, hogy az új név tapintatosan választassék meg, valamint a névmagyarosításnak legfőbb kelleke, hogy az új név tiszta magyar legyen. Különösen az utánzást és új szónak képzését kell kerülni. Legzeleszerűbb, ha tanácsot kérünk azoktól, kiknek képzettsége arra, hogy nem vétünk a nyelv és izlés ellen, nagyobb biztosítékot nyújt.

H I R E K.

— (A szarvasi kisdedóvó-egyesület) f. hó 23-án tartá Sáros Soma elnökle alatt évi rendes közgyűlését, melynek tárgyát az évi számadások feletti felülvizsgálat, a választmányi elnök s a választmány megválasztása, s netáni indítványok feletti határozathozatal képezte. — A pénztárvizsgáló-bizottság jelentése szerint az egyesület múlt évi bevételei 1064 frtra, kiadásai pedig 1073 frtra rugtak s így 9 frt kiadási többlet tünt ki. A mi a választást illeti, ovodai alelnökül, s illetve választmányi elnökül egyhangulag dr. Fuchs Ede ur, választmányi tagokul pedig Benka Gyula, Frankó Károly, Grosz Armin, Krecsmarik Endre, Kölbl József, Laukó Mátvás, Marsall János, Mázor József, Mihálfi József, dr. Téssy József és Wolfmann Jakab urak választattak meg. Az

indítványok során első sorban az óvási díj leszállítása tárgyalatván: az eddigi 1 frtnyi óvási díj f. évi júliushó 1-től számitandó egy próbaévre 50 krra lett leszállítva, főleg az okból, hogy a kevésbé módos kézműves- és földmívelőosztálynak hozzáférhetőbbé tétessék ez intézet. — Sáros Soma ovodai elnök indítványára elhatározott, miszerint az egyesület a magas kormánynál egy nagyobb szabású ezüst-sorsjáték engedélyezését fogja kérni, ovodai alaptöke beszerzése czéljából.

— (A szarvasi izr. status quo népis-kolában) az évi zárvizsgálat f. hó 27-én nagy érdeklődés között ment végbe. Dicséretére válik a tanerőknek, névszerint Schiff Adolf és Glück Zsigmond tanító uraknak a tapasztalt eredmény, melyszerint az egészen zsengekoru tanítványok is rendkívüli haladást tanusítottak az előadott tantárgyakban. — Örömmel győződött meg a közönség arról, hogy ez iskolában tösgyökeres magyar szellem az uralkodó, a mi egyébként természetes kifolyása derék izraelita polgártársaink társadalmi szellemének, mely szinten magyar, minden alapvonásában. — Általános feltűnést keltett három kis tanítványnak, a 8 éves Grosz Lujzának, Schlesinger Szerénának s a 6 éves Elfer Rózának üdvözlő s zárbeszédje, melyeket a közönség élénken megtapsolt.

— (Halálozás.) Folyó hó 25-én kísértetett városunkban örök nyugalomra Novák Ilona, özv. Novák Györgyné urhölgy leánya, ki élte 13-ik évében hunyt el, sok szép reményt vivén kora sirjába. Béke poraira!

— (Mehivás.) Az orth. izr. iskolában (Nagytemplom-utca 526. szám) az ideai zárvizsgálat augusztus hó 7-én azaz jövő vasárnap délelőtt 8 órakor veszi kezdetét, melyre a tanügy barátai tisztelettel meghivatnak. Stern Bernát, tanító.

— (Kinevezések.) Sal János battonyai kir. járásbírósi aljegyző, a gyulai kir. törvényszékhez helyeztetett át aljegyzőül; Szulimán Ödön csabai kir. járásbírósi segédtelekkönyvvezető, ugyanoda telekkönyvvezetővé, — és Sárosy Samu szarvasi kir. járásbírósi irnok, ugyanide segédtelekkönyvvezetővé neveztetett ki.

ben, hogy jó hasznuk volt a gabonán, mit a vásárba szálítottak.

Ezen évszak egyik legszebb estéjén, férfiak és asszonyok kapuik előtt ültek, részint kötve, részint beszélgetve, részint pedig gyermekeikkel játszva, midőn Margit régi gazdája, visszatérőben lévén a négy mértföldnyire fekvő városból, mi ezeknek a jámboroknak nagy távolság volt s melyet csak gazdag bérlők és földmívelők tettek meg, Reine-Alix háza előtt megállott.

Levertnek latszott.

— Rossz hírek! — mondá, kihuzva zsebéből egy hírlapot. — Rossz hírek! Háboru lesz!

— Háboru??

Az egész falu népe körbe fogta. Hallottak már hadjáratokról, messze Afrikába, Olaszországa, Mexikóba — s egy pár ficzko már idő előtt el is ment, — csalogatva az ágyu hangja által; de sohasem jutott eszükbe az a gondolat, hogy ez a borzasztó dolog, melyről csak homályos képök volt érinthetné valaha Franciaországot, vagy épen Berceaut.

— Olvassa! — mondá az öreg és oda nyujtá a nyomtatott lapot Picot szabónak, ki legtudósabbnak tartatott.

Picot kibetűzte valahogy a háború-üzenetet Franciaország részéről Poroszországnak — s nagy sóhajtás keletkezett az asszonyok között, kiknek fia besorozva voltak; a többiek ijedve kérdezek:

— Bajt hoz ez reánk?

— Reánk? — viszonzá a szabómester megvető hangon Ugyan, ne okoskodjatok! A mi derék csapataink két hét mulva Berlinben lesznek; az ujság mondja.

— Édes fiam! Édes fiam! — zokogott egy katona anyja.

Reine-Alix visszaemlékezett Marengóra, azon napra, midőn egy lovas, mint a villám, futott az utcán keresztül, kiáltva: „Győzelem!” — és az örömtüzzre, mit akkor gyujtottak.

— Drága lesz a kenyér! — mormogta a molnár.

Bernadou szó nélkül lesüté szemeit.

— Miért vagy szomorú? — kérdé tőle Margit — hisz te fel vagy mentve a hadi szolgálat alól?

Ő fejét rázá:

— Szegény nép, egyik vagy másik módon szenvedni fog! — válaszolá.

Mindamellet ezen hirt ő, ugyszinte a többi nem találta valami borzasztónak, oly távol levén a veszély, hogy nem is lehetett volna hitelt adni annak.

Picot, ki olvasni tudott, lélekszakadva futott házról-házra, egyik csoporttól a másikhoz, büszkén mondogatva, hogy a francia katonák két hét mulva a porosz király palotájában fognak zsákmányolni; szívesen elhitték; egész nap nem beszéltek másról a faluban, végre is abban a meggyő-

— (Pályázati hirdetés.) A szarvasi kir. járásbiróságnál 500 frt évi fizetéssel és 100 frt lakbérrel egybekapcsolt egy irnoki állomás üresedésbe jövén, anuak betöltése tekintetéből a nagyméltósága m. kir. igazságügyminiszter urnak folyó évi 1187. I. M. E. szám alatt kelt magas rendelete folytán pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik a fentirt állomást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen bélyegzett okmányokkal, de különösen életkorukat igazoló anyakönyvi kivonattal is felszerelt kérvényöket eme hirdetésnek a „Budapesti Közlöny”-ben lett harmadszori megjelenéséről számított 4 hét alatt, az 1874. évi október hó 15-én 3436. I. M. E. sz. alatt kiadott birói ügyviteli szabályok 5-ik §-ban körülírt módon hozzám annál bizonyosabban beküldjék, mint-hogy a későbbben érkezendő vagy más uton beterjesztett kérvények figyelembe nem vételhetnek. — Kelt B.-Gyulán, 1881. július 23-án H e r b e r t h, h. elnök.

A feldobott négykrajczarost a híres lövő mintegy 100 lépésnyi távoból a legnagyobb pontossággal középen lőtte keresztül és ezt többször ismételte. A modern Tell Vilmos ez érdekes produkcióit József főherczeg és kísérete nagy figyelemmel nézték s a fürdővendégek közül is számosan bámulták.

— (A hogy telik.) Kinek milyen kalapja van, olyannal köszön. Vilmos német császár tudvalevőleg csakis szarvasokra vadászik, még pedig olyaténképen, hogy a vadat két kifeszített vászonfal közé hajtja, maga e vászon-utcza végére áll, s aztán a feléje hajtott vadat úgy lövi le. — M i l á n szerb fejedelem, nem engedhet meg magának ilyen luxust, s mint afféle kisebb uraság, a vadak közül is, me-yeken vadászszenvedélyét kielégítse, azt választja, a melyik kisebb s az ő karakterének inkább megfelel. A napokban, mint bécsi lapok jelentik, ő fensége 800 darab — t e n g e r i n y u l a t vásároltatott össze Bécsben. E piczike kis állatokat a Belgrád

Hűtött víz-osztás Párisban.

— (A békési ág. ev. egyházme gyében) augusztus 15-én két fontos választás megy végbe, nevezetesen az egyházme gyei esperesi s ügyészi választás. Mint tudjuk, az előbbit nagytiszt. Áchim Ádám szarvasi ev. lelkész ur, az utóbbit Szeberényi István csabai ügyvéd ur tölté be közelébb. Az ügyészi állás betöltése tekintetében nem ismerjük a közhangulatot: a mi azonban az ügyészi tiszt betöltését illeti, úgy vagyunk értesülve, hogy e tekintetben az összes szavazó-egyházak továbbra is Áchim Ádám ur tisztelt személyében állapodtak meg, ki e tiszt ellátásában folyton a legkiválóbb tapintatot tanusította.

— (Modern Tell Vilmos.) József főherczegnek f. hó 25-én nevezetes vendége volt. Magyarország leghíresebb lövésze: E l e k Gusztáv honvédalezredes látogatta meg a Margitszigeten s délután fél 6 órakor a főherczeg tiszteletére cél-lövészetet is rögtönzött — négykrajczárosokra.

melletti vadászterületen nagy számmal tartják s a fejedelem ide járogat ki néhanapján vadászati kedvét tölteni. — A 800 nyul közt mégis vett mintegy 80 valódi francia lapint is; — ezeket természetesen csak vasánap és sátorosünnepeken lövi.

— (Ragadozók pusztítása.) A ragadozók pusztítása az ország legkülömbözőbb vidékein ez évben, illetőleg ennek nyarán, rendkívül nagy mérvet öltött. Alig van hét, a melyen két-három megyéből ne kéressék a hivatalból való hajtóvadászat. Legújában ismét két erdélyrészi megye tett jelentést a ragadozók nagyobb mérvű pusztítása felől. Kolozsmegyében a vaddisznók N.-Ida, Sz.-Erked és Teke községek határaiban okoztak tetemes károkat; Szolnok-Dobokamegyében pedig a Koola és Projenicza községek határain levő erdőségekben a farkasok úgy elszaporodtak, hogy a marhaül-lományt majdnem megtizedelték. A hivatalos hajtóvadászatok mindkét helyen elrendeltettek.

— (Kossuth Lajos) még mindig Baracconeban lakik. Mint egy onnan jött levélből tudjuk, nem is szándékozik csak pár hét múlva végleg Turinba költözni, mert a jelenleg Észak-Olaszországban uralgó rendkívüli hőségben valósággal veszélynek tenné ki egészségét a hurezolkodás fáradalmi által. Házának különben sem akadt még vevője s tekintve, hogy az villaszerű épület, egyáltalában kérdéses, ha elkel-e már többé ebben az évben, holott már a nyár teljes közepén vagyunk. Örömmel jelenthetjük, hogy nagy hazánkfia, a fölöt-több lankasztó időjárás daczára is, folyton a legjobb erőben és egészségben munkálkodik könyvén, melynek harmadik kötete ilyenformán nem nagyon sokára meg fog jelenhetni.

— (Vizhiány Párisban.) A párisi lapok mulatságos tréfákat közölnek, melyekre a Párisban uralkodó vízhiány szolgáltat alkatmat: Egy uriember bemegy a fürdő-intézetbe s kádfürdőt rendel. Bevezetik a neki szánt kabinetbe, hol hófehér ruhát, karosszéket, tükröt s egy üres kádat talált: „Megbocsásoz — így szólt a szolga — egy darab ideig csak száraza fürdőt adunk.” — A rendőrséghez utcai zavargások miatt két izákos polgárt vittek, kik azzal mentgették magukat, hogy ők bizony nem tehetnek róla, hogy abszintjükhöz nem a kartak vizet adni. — A vegdélősök, czédulákat ragasztanak az ajtókra, melyeken figyelmeztetik a látogatókat, hogy „mindenki hozzon magával vizet.” — Egy szomjas uriembert zsarolás miatt elfogtak, mert egy boltban vizet kért.

— (Garfield kórágyán.) Hogy az amerikai orvosok mily nagy fontosságot tulajdonítanak a legkisebb tárgynak is, mely a beteget körülveszi, eléggé mutatják azok az érdekes hírek, melyek Garfield környezetéből kiszivárogtak. Az orvosok szükségesnek tartják, hogy a beteg szüntelen jó hangulatban legyen s ezért eltávolítottak körül minden sötét színű dolgot. Garfield né asszony, ki egy pillanatra sem hagyja el férje kórágyát, világos ruhákat visel, sőt délutánonkint egészen fehérbe öltözik. Az ápolónő, egy promoteált orvosnő dr. Edson asszony, szintén így ruházkodik. A betegnek most a fehérház legnagyobb termében

vetettek ágyat. Hogy a Washingtonban uralkodó óriás hőséget mennél kevésbé érezze az elnök, a szomszédtelken jégvermet ástak, honnan egy gőzgép a fehérház pinczéjébe juttatja a hideg levegőt, melyet egy ventilátor a beteg szobájába vezet. Az orvosok s Garfield gyermekei ritkán lépnek a szobába, hogy egy-egy bokrétát ne vinnének a betegnek. Szóval, a leggyöngédebb gond örködik az elnök kórágya felett s körötte minden bizalmat ébreszt a beteg sorsa iránt.

— (Helyeigazítás.) Lapunk múlt számában a „Békésmegyei tanító-egyesület közgyűléséről” szóló cikkben a második kikezdésben tévesen állítottott, hogy az üdvözlőbeszédet Hati főjegyző ur tartotta, mert azt Szentandrás István ur, a mezőberényi reform. egyháznak 24 éven át kiünnö tanítója, jelenleg buzgó községi gyám mondotta.

— (A Jókai Mór) születési házára Komáromban helyezendő emléktábla leleplezési ünnepélye augusztus 20-án lesz. Az emléktábla fekete gránitból lesz és már Gerenday jó-hirü budapesti cégnél meg is rendeltetett. Az ünnepélyesség programja legközelebb lesz megállapítva.

— (A király Miskolczon.) A király a nagy őszi gyakorlatok alatt, végső megállapodás szerint, Miskolczon fog tartózkodni 8-10 napig s onnan megy ki naponként a csapatokat megszemlélni a táborba. Miskolczra a király szeptember 10-én érkezik. Vele lesznek Rezső királyfi, József főherczeg és Albrecht főherczeg.

— (Királyunk s a német császárr) aug. 12-én fognak Gasteinban találkozni. A „Kreuzzeitung” szerint berlini jól értesült körök mitsem tudnak arról, hogy ez alkalommal egy orosz követ is jönne Gasteinba; különben, ha úgy is lenne, jegyzi meg az említett lap, úgy az csak udvariassági jelentőséggel bírna és nem lehetne annak semmi különös politikai fontosságot tulajdonítani.

— (Norvégiából Amerikába csónakon) Bizonyos Beaumont nevű férfit este érkezett Kibushba. Norvégiából jött 30 láb hosszú félig fedett csónakon. Kibushból Amerikába utazott, hová 50 nap alatt akar eljutni. — Egy embert akart még fogadni, mert akkor — mint

zódásban hagytak föl vele, hogy a hír kitünő. A következő napokban Berceau-de-Dieunek néhány munkást kellett elküldeni, hogy ama csapatokhoz csatlakozzanak, melyeket a Rajna partjaira küldöttek; de minthogy majd mindnyájan családos emberek voltak, az áldozat az egészre nézve nem volt nagy. Büszkén beszéltek Lajosról és Jánosról, Jakabról és Andrásról, kik reménnyel lelkükben eltávoztak s talán becsületrendel és vállbojttal fognak visszatérni. Miért távoztak el? azzal nem voltak eléggé tisztában. — Franciaország dicsőségének nagyobbításáról volt szó és a Berceaubeliek nem kívántak többet, kiknek szívök mélyében csendes, szendergő, de mély szeretet lakozott azon dolog iránt, amely a szellemi képzettség foka szerint többé vagy kevésbé határozott s melyet házának hívnak.

A hírek csak lassan és ritkán érkeztek. Hogy valamit halljanak, egy parasztnak kellett előbb a városba menni, vagy egy idegennek véletlenül a faluba vetődni, mely egészen félre esett az országúttól; mindkét esetben a hír nem biztos forrásból jött. Augusztus havában, midőn még az aratás nem kezdődött, nagy maradt a bizalom a győzhetetlen hadsereg nyugaton végbevitt csodáiban, Lajos és János, Jakab és András fényes jövőjében, kikről azóta nem hallottak semmit. — Ketségkívül már élvezni készülnek dicsőségüket ott, hol a porosz király feldúlt palotája összedőlt.

Reine-Alix egyedül maradt aggódva, kinek emlékezete, egész századot karolt föl:

— Miért busúl? — kérdezik tőle, hisz nincs oka. Ugy látszik, hogy győztünk, fiaink porosz jószágot és gabonát fognak nekünk küldeni, annyit, hogy még a koldus is jól lakik.

De Reine-Alix, a napon varrogatva, mindig fejét rázá:

— Fiaim, gyermekkoromban is a mi hadseregünk, legalább a mint mondák, győzedelmes volt és én tudom azt az egyet, hogy a kis Claude, még több mások, soha sem tértek vissza; a kenyér meg olyan drága volt, hogy sem könyörületből, sem pénzért nem lehetett kapni és az emberek uton-utfelen éhen veszttek.

— Hisz az már oly régen volt! — jegyzék meg a fiatalabbak.

— Igaz, régen volt; mindegy az, nem hiszem, hogy azóta a dolgok sokat változtak,

Tiszteletből mindenki hallgatott, míg egymás közt mondogatták:

— Nagyon öreg már! Minden változik.

Egy estén, midőn már a nap a láthatáron eltűnt, két lovas futva rohant, erősen sarkantyúzva tajtékzó paripáikat; anélkül, hogy megálltak volna, odakiáltottak a parasztnak:

— Nem láttatok-e erre futni egy szökevényt?

A tagadó válaszra odakiáltották:

mondá — 20 nappal előbb ér el az új világba. 80 napra van ellátva eledellel.

— (Az uralkodó „G” betű.) A Figaró ki akarva mutatni azt, hogy a betűk közül korunkban a „G” az uralkodó, a következő kis összeállítást közli: Oroszországban Gorcsakoff. Németországban Guillaume (Vilmos császár), Görögországban Georges király, Angliában Gladstone és a trónörökös Gallia hercege, Franciaországban Grévy, Gambetta és Gallifles tábornok, Algírban Grévy (Albert), Olaszországban Garibaldi és Amerikában Garfield és gyilkos merénylője Guiteau.

Mindazoknak, kik szeretett leányom végtisztessége alkalmából megjelenésükkel nemes részvétüknek jelét adták, s ez által fájdalmam enyhítésére törekedtek, ezennel a nyilvánosság előtt legforróbb köszönetemet fejezem ki.

Szarvason, 1881. júliushó 25-én.

Ö z . . N o v á k G . . . g y . . .

Közgazdaság.

— Gabnakiviteli konjunktúrák. Napról-napra mélyebb gyökeret ver ama meggyőződés, hogy az ideai gabnakereskedelem a lefolyt évtizedben a legjobbnak lesz mondható. Nemcsak tekintélyes feleslegünk lesz, nemcsak gabonánk minősége tulnyomólag szép és a külföldi igényeknek megfelelő lesz, hanem úgy látszik, az átalakulások is kedvezők. Máskor ily időben a gabnaárakban nevezetes fluktuációk voltak egy-egy hét alatt észlelhetők, most az irányzat szilárd, az árak nem igen esznek. Az árak szilárdságát úgy a bel-, mint a külföldön a külállamokban beállott gyöngébb termés okozza. A legrosszabb termése van Németországnak, mint fogyasztó államnak. A hivatalos becslés 87 százalékot állapított meg, de föltételezhető, hogy ez inkább magasabbra lett számítva, mintsem alacsonyabbra, legalább a hangadó európai piacok ilyenek vették. Németország szükség-

— Ha meglátjátok, igyekezzetek elfogni, irgalmatlanul akasszatok föl; az egy porosz kém.

— Egy porosz? — ismételték a parasztok álmétkodva. . . . Egy porosz Franciaországban!

Egyik lovas hátrafordult.

— Ostobák, hát nem tudjátok, hogy megverettünk, még pedig mindenütt — és hogy az ellen egyenesen Parisnak tart.

A kém nem fedeztetett fel Berceuban, de a rossz hírek következtében, mit a kémekről az üldözők hoztak, egész éjen át nem hunyták be szemüket a parasztok.

— Tehat mégis a császárság tett bennünket tönkrel — kiálták a korcsmabeli hazafiak, kik mindjárt készek voltak jogos haragjukba keverni a nagy vétkeket és Berceau békés lakosait.

A többség sokkal inkább volt leverte, semhogy a császársággal vagy a hazafiakkal törődjék, ők csak Jakabra és Janosra gondoltak, kik eltávoztak.

— Oh! — mondá Reine-Alix — nyereségvágyból mindenünket elküldtük, a tejet, tojást, zöldséget, legszebb gyümölcsöcseinket, még leányainkat is abba a Párisba, a mely mindent megvett. Vétkeztünk ezáltal . . . vessük magunkat alá a bűnhódásnak.

III.

Ez az egész, a mit ezen tajba hallottak.

letének fedezésénél leginkább Ausztria-Magyarországra és Oroszországra van utalva. Majd meglátjuk milyenek fog bizonyulni Bismarck, védvámpolitikája, különösen pedig ama mondása, mely szerint az importálók viselik a kivetett vámot. A mi a repczét illeti, a kivitel máris várakozáson felül alakult; a külföld, különösen Németország, nagy mennyiségeket vett igénybe s hozzá magasabb áron. Az export üzlet a bécsi gabnatözsdén már megindult; a külföld postaviteleket eszközölt és jobb árakat adott. Az oláhországi terméstről igen kedvezőtlen tudósítások érkeznek. A buza teljességgel nem sikerült, a legtöbb kalász üres; a rozs pedig igen apró és sovány. Bibescó herceg, ki a legnagyobb latifundiumokat bírja, sok helyen nem is hagyja a vetést learatni, mert a termés az aratási költségeket sem fedezi. A tengerinek minél előbb eső kell, mert különben kiszárad; régi áru 3 nap alatt kilónként 10 frankkal lett drágább.

Tarkaságok.

Gondoskodjál, hogy teste „e” e” min’ig egészséges legyen, de — kére-e” el’g’het nem.

P o m p á s d e d u c t i ó. T.: Mond meg nekem kis fiam, miből van varrva a téli felöltőd? Gy.: Posztóból. T.: És miből készül a posztó? Gy.: Gyapjuból. T. Helyes. Hát hogyan kapjuk a gyapjut? Gy.: A gyapjut a juh adja. T.: (elégülten.) Nagyon jól van. Nos, ennél fogva tehát már most mondd meg nekem, hogy miféle oktalan állat adta neked a ruházatodat? Gy.: Hát — — édes apám!

V a k m e r ö v á l l a l a t. Tan.: Ki fedezte fel Ausztráliát? Jel.: Ausztráliát fölfedezte Kook Jakab, kinek merész utazását életével kellett megfizetnie. Tan.: Hányadik rendbel;

Rendelet folytan újból elvittek katonának néhány ifjat, a lakosságnak pedig fegyvereket küldtek a szomszédvárosból és egy öreg kiszolgált katona tanította őket, mikép banjanak a fegyverekkel; de senki sem vette annyira hasznat oktatásainak, mint Bernadou, ki rövid idő alatt megtanulta forgatni a fegyvert. Kevesebbet beszélt, mint máskor, bizonyos szomorúság vett rajta erőt.

— Te nős vagy, — mondogatá az öreg katona — neked anyát, nőt, kis gyermeket kell fenntartanod, téged csak utoljára fognak behívni; de olyan életrevaló fiatalnak, mint te vagy, nem kellene megvárni a behívást. Az egész világ csufol, hogy nem állasz be önkénytesnek.

— Szolgálni fogok, ha a sor reám kerül! — mondá egyszerűen Bernadou.

Nem akarta műveletlenül odahagyni földét, nem akarta nejét kétségbeesésbe hagyni és nagyanyját, ki oly közel volt a sírhoz. A hazafiak, kik az összedőlt császárság ellen deklamáltak, nem kíméltek sem gunyt tőle, sem szemrehányásokat, ő megőrizte azokat emlékezeté en, nem felelt s mindennapi munkája után látott.

— Ha szükség lesz reá, — mondá Reine-Alix — nem fogja elmulasztani kötelességét.

(Folytatása következik.)

utja alkalmával történt Kooknak a vadnépek általi meggyilkoltatása? Jel.: Kooknak a vadak általi meggyilkoltatása történt mindjárt legelső utazása alkalmával; ő azonban nem sokat gondolt ezzel, s mindjárt erre a második rendbeli utazásához fogott.

Kästner, a híres német író valami ügyen megátogatott egy igen felfuvalkodott, de korlátolt elméjű urit. A költőt bevezették a szalonba, melynek egész falán egymás mellé két kép függött.

Egyik kép a házi urat, mint gyermeket ábrázolta, a másik mint mai meglelt férfi. Az ur kissé hosszasan ideig várazkodott magára. Kästner unalmába elővette irónját, s az első arckép alá ezt írta:

„Ilyen volt a kis bolond gyermekkorában,”

S a másik kép alá ezt:

„S ime, minő nagygyá lett férfikort érve.”

— Kedves Porcher, — szolt egy alkalommal Dumas a párisi első szini vállalkozóhoz — adj nekem kölcsön ötszáz frankot.

— Szívesen adnék, de e perczen nincs több két aranyomnál.

— Add ide az egyiket, legalább kocsim fizethessem ki.

— Itt van.

— Tehát a viszontlátásra, négy óraker.

— Igen, s szinte feledém! Dumas, a nőm egy nagy üveg ugrókát sózott be számodra; elviszed-e most?

— Természetesen; add ide.

— Hadd csak, a cseléd leviszi kocsidig.

— Legyen tehát.

A cseléd le is vitte, mikor Dumas már a kocsiban ült,

meg akarta jutalmazni fáradságáért, s nem találván zsebeiben aprópénzt, markába nyomta a — kölcsönvelt aranyat.

Képünkhöz.

Az ideai rendkívüli hőség különösen Párisban vált kiállhatatlanná, hol a vízvezetékek s közutak nem mutatkoznak elégségeseknek a hőség-okozta vízhiányosság ellátására. A már-már égetővé váló vízhiányon úgy segített némiképp a város, hogy a közel vidékről nagy hordókban szállíttatá be a kellőképp hűtött vizet, mely különösen azon külvárosok lakói közt osztatott szét, hol vízvezetékek sincsenek s mindössze is néhány közkút nyújtja a vizet.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

Nyílt-tér.*

Alólírt azon sértő szavakra vonatkozólag, melyeket folyó hó 15-ikén ifj. Tóth Pál ur ellen a szarvasi piacon többek jelenlétében mások által felizgatva felhevült állapotomban használtam, ezennel kinyilatkoztatom, hogy ezen szavaim alaptalanok és azokat ezennel visszavonom.

Kelt Szarvason, július hó 26-ikán 1881.

Schrötter Miksa.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Hirdetések.

HIRDETMÉNY.

Mezőtúr város javadalmát képező Berettyó-hidvám, országos- és hetivásárokbani helypénzszedési joga f. évi szeptember 1-től 1884. évi szeptember 1-ig terjedő három évre Mezőtúr városa tanácsstermében f. évi augusztus hó 12. napján délelőtt 9 óraker tartandó árverésen b r e fognak adni; a berettyó-főutak adalig is ugyanott megtekinthetők.

Mezőtúr, 1881. július 19.

Bolváry Antal,

2-2

polgármester.

Figyelmeztetés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint folyó évi szeptemberhő 1-én disz-, norinbergi- és rövid-áru üzletemet a főtéren levő

Deutsch Adolf-fele házba helyezem át, mely alkalomból üzletemet nagyobbítva és újonnan felszerelve, minden idényre a legújabb cikkekkel s pontos és solid kiszolgáltatással kívánok a t. közönség szolgálátára lenni.

Együttal értesitem a t. közönséget, hogy tekintettel a szállítási akadályokra, az eddigi árucikkekre nézve

ideiglenes végeladást rendezek.

az árukat fölöttebb leszállított áron bocsátván a t. közönség rendelkezésére. Miután ez ideiglenes végeladás rövid ideig fog tartani: ajánlom annak felhasználását a t. közönség szives figyelmébe.

Mély tisztelettel

Silberstein Ignác,

Szarvason.

1-3

Kitüntetve Graz 1880.

Temsváry Mór

BUDAPEST,

király-útca I. Br. Orczy-féle ház

a legújabb és legelső saját gyártmányú lábbelik a legnagyobb és leggazdagabb választékban.

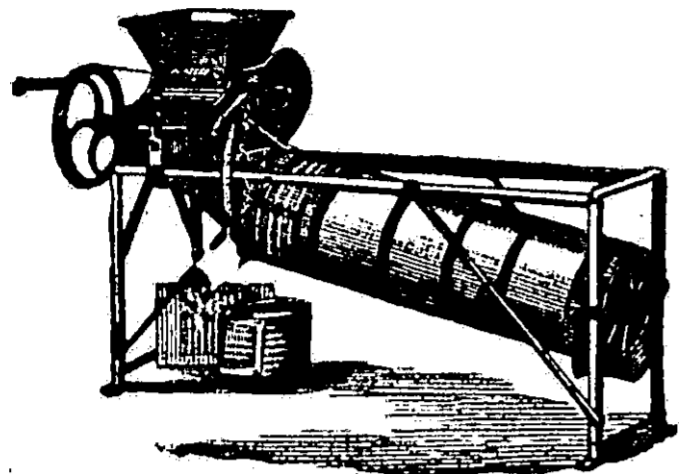
Nőknek:

- Eberlasting czugos topán, szivalaku félramás talppal, elegans facon 3 frt 50 kr.
- Eberlasting czugos topán lakorral, erős talppal 3 frt — kr.
- Bőr " " " szögelt talppal 3 frt — kr.
- " " " zerge vagy sagrin-bőr szivalaku szögelt talppal 3 frt 60 kr.
- Bőr czugos topán zergebőrből, préselt előrésszel sár s es e'en 3 frt 40 kr.

Uraknak:

- Topánok sagrin vagy zergebőrből erős talppal 3 frt 80 kr.
 - „ vichszos bőrből erős srófolt kettős talppal 4 „ — kr.
 - „ bagaria „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 4 „ 50 kr.
 - „ orosz bagaria bőr „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 5 „ — kr.
 - „ keztyübőrből (Kalbskid) kitünő minőségű „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 5 „ — kr.
 - Regatta fél topánok zerge vagy sagrin bőrből 3 „ 60 kr.
 - Czizmak erős vichsz vagy bagaria-bőrből srófolt kettős talppal, legfinomabb 9 „ — kr.
 - Térdeszima hátulvarrott csatokkal kettős bagaria bőrből háromszor srófolt talppal, vizmentes 9 „ 50 kr.
 - Térdeszima hátulvarrott orosz bagariából. háromszor srófolt kettős talppal, óvszer nedvesség ellen 12 „ — kr.
 - Gyermekcipők vichs vagy sagrinből 2 „ 10 kr.
 - Leánycipők eberlasting vagy bőrből 1.80—2.40 kr.
 - Gyermekcipők 60 krtól—1 frt 20 krig.
- Mogrendelések utánvét vagy az összeg előleges leküldése mellett eszközöltetnek nem tetsző árak készséggel visszacseréltetnek. Árjegyzék kívánatra ingyen 2—10

Ezüst érem Páris 187.
Ada május 1-én 1881. arany érem.
Zala-Egerszeg május 2-án, 1881 első-díj.

Brogle J. és Müller

gép- és rosta-lemez gyára

BUDAPESTEN, a Margit-hid közelében, készít

Trienröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Trienr hengereket malmok számára.

Koptatókat, Szelelő rostákat,

Szitákat és rostákat, cséplőgépek számára. 10—30

Raktár Szarvason: ELEFÁNT PÁL, urnál

KÖTŐ PÁL

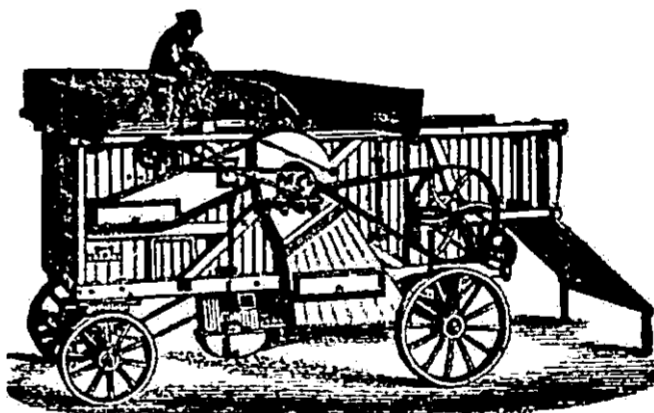
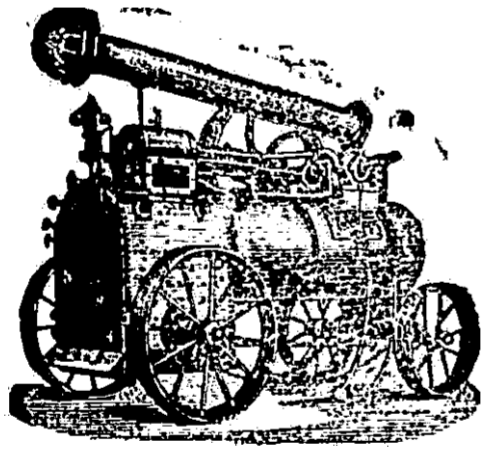
B-dapest, Üllői-ut 18. sz.

Ajánlja a május hó 2-á Ad
artott ekeverseny

az első díj: arany
éremmel a második díj-
jal: ezüst éremmel

kitüntet-tt szabadalmazott

kettő és hármás ekéit

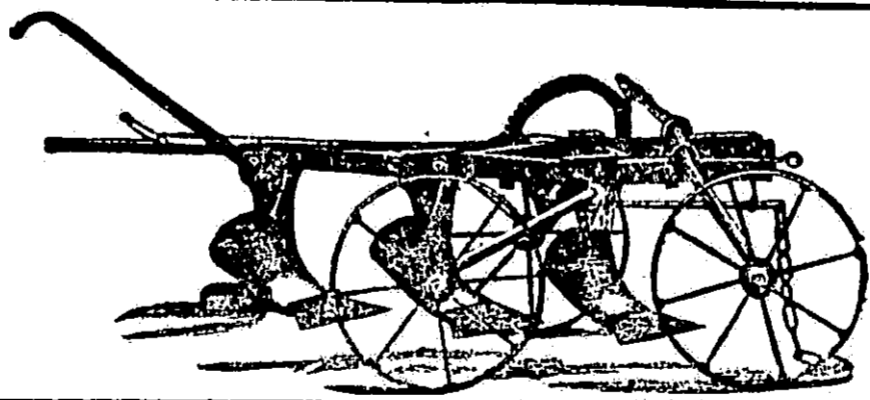
továbbá :

gőzcséplőgépeit

fa-, szén- és szalmafütéshez

gőzmozgonyait

lisztgőztisztító készülékkel,

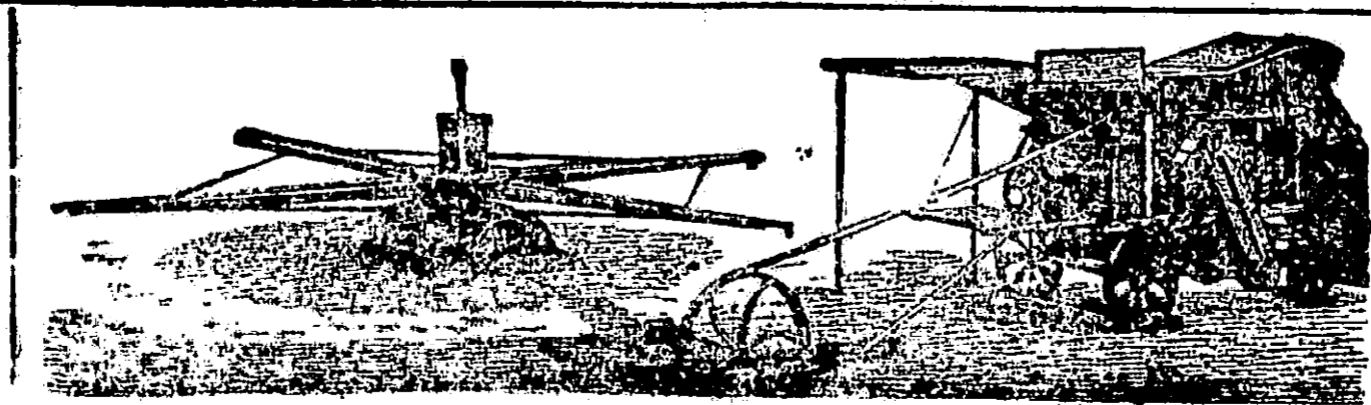
továbbá :

járgánycséplőgépeit

tiszító erk...t...l vagy
anélkül

rostákat, trienröket stb.

a gabonát piacz-
képesen adják
zsákokba.

Árjegyzékek
bérmentve.